

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΤΟ ΚΛΟΥΒΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΝΤΡΙ

Ο μεγάλος Τσέχος συγγραφέας Φράντς Κάφκα, μιλώντας κάποτε για τούς έχθρους τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας, χρησιμοποίησε τὴν πετυχημένη εἰκόνα: «*Ἐνα κλουβί βγῆκε σέ ἀναζήτηση πουλιού*».

Μιά προσεκτικὴ ματιὰ στό σύγχρονο κόσμον ἀρκεῖ, γιὰ νά διακρίνει κανεῖς τεράστιο πλῆθος «κλουβιῶν» πού ἀναζητοῦν ... «χαζοπούλια». Τό ἀλκοόλ, τὰ ναρκωτικά, ἡ σαρκολατρεία καί ὁ τζόγος ἀποτελοῦν τὰ πιό κραυγαλέα παραδείγματα τέτοιων «κλουβιῶν». Πόσοι ἀνθρώποι αὐτοφυλακίζονται σέ αὐτά τὰ πάθη καί σιγοπεθαίνουν, στερημένοι ἀπό τό ὀξυγόνο τῆς ἀληθινῆς ἐλευθερίας!

Ἐκτός ὅμως ἀπό τὰ φανερά «κλουβιά» ὑπάρχουν καί τὰ καμουφλαρισμένα. Τέτοια εἶναι οἱ διάφορες ἀρρωστημένες ιδέες καί σάπιες «φιλοσοφίες ζωῆς», πού σερβίρονται μέ τό χρυσό περιτύλιγμα τῆς δῆθεν... ἀπελευθερωμένης καί προοδευτικῆς νοστοπρίας. Σ' αὐτά τὰ «κλουβιά» πιάνονται οἱ ἐξυπνάκηδες, πού νόμισαν ὅτι, γκρεμίζοντας κάποια σωτήρια «μή», ξανοίχτηκαν ἐπὶ τέλους σέ πε-

λάγη δῆθεν ἐλευθερίας καί αὐτονομίας...

* * *

Στίς 26 Ὀκτωβρίου τιμᾶμε τὴν μνήμη τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ὁ Δημήτριος νωρίς στήν ζωὴ του συνάντησε, ὄχι «*ἕνα κλουβί πού εἶχε βγῆ σέ ἀναζήτηση πουλιού*» ἀλλά «*ἕνα ΜΑΝΤΡΙ πού εἶχε βγῆ σέ ἀναζήτηση προβάτων*»! Συνάντησε τό «Μαντρί τῆς Ἐκκλησίας».

Θά μπορούσε κανεῖς νά εἰπεῖ: «*Καί τί διαφέρει τό κλουβί ἀπό τό μαντρί; Καί τὰ δύο ἔχουν ἴδια γεύση! Καί τὰ δύο περιορίζουν τὴν ἐλευθερία*».

Ὅμως ὁ ἅγιος ἤξερε ὅτι ἡ «Μάνδρα» τῆς Ἐκκλησίας δέν ἔχει καμμιά σχέση μέ τὰ «μαντριά» τοῦ κόσμου. Γιατί, ἀπλούστατα, Ποιμένα ἔχει Κάποιον, πού ἔδωσε τὴν ζωὴ Του, γιὰ νά ἀπελευθερώσει τὰ «πρόβατά» Του ἀπό τὴν σκλαβιά στήν ἁμαρτία καί στόν θάνατο, δηλαδή στά χειρότερα ἀφεντικά τοῦ κόσμου. Ἕνας τέτοιος λοιπόν Ποιμένας δέν μπορεῖ ΠΟΤΕ νά εἶναι τύραννος. Ἀντίθετα, εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο ἀπό ΣΤΟΡΓΙΚΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ. Καί γι' αὐτό, ἡ ἐμπιστοσύνη σέ τέτοιο Πατέρα δέν μπορεῖ ποτέ,

Η ΤΡΙΧΑ

νας άνθρωπος είχε ώραϊα και πλούσια μαλλιά. Κάθε πρωί τὰ χτένιζε με προσοχή. Καί τὰ καμάρωνε! Όμως, κάποια στιγμή τὰ μαλλιά του άρχισαν νά πέφτουν! Όχι βέβαια όλα μαζί! Λίγες τρίχες κάθε φορά. Μέ άποτέλεσμα: Όλο και λιγότευαν. Έτσι μετά από λίγο καιρό, άρχισε νά φαίνεται ή φαλάκρα του. Καί τέλος τὰ μαλλιά του έπεσαν όλα! Καί ό άνθρωπος μας έμεινε μέ μία μόνο τρίχα στό κεφάλι του. Καί για νά παρηγορηται, αύτην τήν μία τρίχα, κάθε πρωί τήν «χτένιζε» μέ θρησκευτική εύλάβεια!

Μία ήμέρα όμως... έγινε τό κακό! Μόλις έβγαλε τό καπέλλο του, τί νά ιδή! Η μοναδική τρίχα τής κεφαλής του είχε μείνει μέσα. Κολλημένη στό καπέλλο! Κούνησε τό κεφάλι του πικραμένος. Καί είπε:

–Τί έπαθα! Έμεινα φαλακρός!

Θά άπορείτε. Μά δέν έβλεπε τήν φαλάκρα του τόσον καιρό;

Τήν έβλεπε. Άλλά του άρεσε νά έχει μαλλιά. Καί έτσι καλλιεργούσε μέσα του τήν ψευδαίσθηση ότι έχει μαλλιά. Έστω και άν αυτά τὰ μαλλιά ήσαν μία μόνο τρίχα!

Όσως γελάμε εις βάρος του. Μήπως τό ίδιο δέν κάνουν και οι σημερινοί άνθρωποι;

Άδιαφορούν οι γονεις για τήν χριστιανική άνατροφή τών παιδιών τους. Καί λοιπόν; Όταν οι νεαροί βλαστοί τους στά δεκαοκτώ

τους χρόνια γίνουν ναρκομανεις, ύψώνουν οι γονεις φωνή άπογνώσεως:

–Γιατί Θεέ μου; Όλα πήγαιναν καλά. Τό παιδί μεγάλωνε φυσιολογικά! Πήγαινε όπου ήθελε. Διασκεδάζε όπως ήθελε.

Άλήθεια όμως. «Πήγαιναν όλα καλά»; Η άπλως αύτοί αγαπώντας τό παιδί τους έμοιαζαν μέ τόν γέρο, πού καλοχτένιζε τίς λίγες τρίχες πρώτα και τήν μία και μοναδική στό τέλος, δίνοντας κουράγιο και παρηγοριά στόν έαυτό του, ότι είχε μαλλιά;

Δυστυχώς, τὰ μάτια μας ανοίγουν μόνο:

– όταν τό κακό προχωρεί τόσο πού δέν μάς επιτρέπει πιά, νά τὰ κλείνωμε· και νά βλέπωμε νοερά ψευτικούς κόσμους όμορφους!

Και λοιπόν;

Λοιπόν χρειαζόμαστε κατεπειγόντως «έπέμβαση» στό μυαλό! Για διόρθωση. Καί θεραπεία. Πώς θά γίνει;

Νά, ό άνθρωπος προχωράει πάντοτε σιγά-σιγά. Από τὰ μικρά πάει στά μεγάλα. Αυτό τό είχε καταλάβει πολυ καλά ένα δεκαπεντάχρονο παλληκάρι ό Ίωάννης από τήν Μονεμβασία. Βρέθηκε μέ τή μάνα του αιχμάλωτος σ' ένα Τουρκο. Καί βάλθηκε ό άγας νά τόν τουρκέψει. Καί όταν έφθασε ή νηστεία του Δεκαπενταγούστου, ό Τουρκος δέν του έδινε νησίσιμα φαγητά, για νά χαλάσει ό νέος τήν νηστεία τής Παναγίας. Καί νά άρχισει νά γίνεται πλαδαρή ή συνειδησή του. Άλλ' ό Ίωάννης δέν ύποχώρησε· δέν κάμφθηκε. Έμεινε δυό και τρεις μέρες νηστικός. Η μητέρα του του έλεγε:

– Φάγε, παιδάκι μου! Νά μήν πεθάνεις. Ό Θεός συγχωρεί! Άφου δέν τό κάνεις μέ τήν θέλησή σου. Άφησε προσωρινά τήν νηστεία.

ούτε νά προέρχεται ΑΠΟ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ, ούτε νά οδηγεί ΣΕ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ. Έναν τέτοιο Πατέρα, Τόν έμπιστεύεσαι τελείως **έλεύθερα**. Η άγάπη Του σε «σκληρώνει» τελείως **έλεύθερα!** Και συγχρόνως σε οδηγεί στην **ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!** Σε αύτην, πού ό Άποστολος Παύλος τήν ονομάζει «**έλευθερία τής δόξης τών τέκνων του Θεου**».

Αυτό τό εύλογημένο «Μαντρί» τής Έκκλησίας, αύτη τήν ασφαλή Κιβωτό τής ανθρώπινης έλευθερίας, ό άγιος Δη-

μήτριος Τήν άγάπησε σαν τό άληθινό του Σπίτι. Καί δούλεψε κι αύτός νά τό στεριώσει μέ τόν λόγο τής διδασκαλίας του και μέ τό αίμα του μαρτυρίου του.

Άλλά και μετά τό μαρτυρικό του τέλος, ΖΩΝΤΑΣ πιά και τήν έσχατη έλευθερία, τήν **έλευθερία από τόν θάνατο**, συνεχίζει νά ποτίζει τό «Μαντρί» τής Έκκλησίας και νά τό τρέφει μέ τό μύρο του λειψάνου του και μέ τὰ πολλά θαύματά του.

Άρχιμ. Β. Α.

Η ΒΛΑΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΜΠΟΣΧΟΙΝΙ

Γράφει ο σοφός και έναρε-
τος κληρικός π. Έπιφάνιος Θεο-
δώροπουλος, πώς του έλεγε κά-
ποιος: «Πάτερ, ένα περιεργο πράγμα.
Πάω να βιδώσω μιá βίδα, δέν βιδώνει. Προ-
σπαθώ, προσπαθώ, προσπαθώ, δέν βιδώνει.
Άμα πώ μιá βλαστήμια, βιδώνει άμέσως!»
«Είναι πολύ άπλό και εύεξήγητο αυτό που
συμβαίνει», διευκρινίζει ο π. Έπιφάνιος.
«Δέν έμποδίζει τη βίδα κάποιο φυσικό αίτιο,
άλλά κάτι άλλο, παραπέρα: ή δαιμονική
ένέργεια. Για να κάνει τόν άνθρωπο να βλα-
στημήσει. Άπ' τη στιγμή που θα γίνει αυτό,
ή δαιμονική ένέργεια φεύγει άπ' τη βίδα και
ύποδουλώνει τόν άνθρωπο. Τί να την κάνει
τη βίδα πιά; Γι' αυτό και αυτή βιδώνει τότε
μιá χαρά. Άντι να βλασφημήσεις», καταλήγει
ο π. Έπιφάνιος, «δέν λές εκείνη την ώρα, κά-
νοντας τó σημείο του σταυρού, “πίσω μου
σ' έχω, σατανά” ή “Κύριε Ίησού Χριστέ, έλέ-
ησόν με” ; Να δείς, δέν θα βιδώσει ή βίδα»;

Πόσο εύκολα καταφεύγουμε στην κάκι-
στη συνήθεια της βλαστήμιας, όταν κάτι δέν
μάς πάει καλά! Μήπως έτσι λύνουμε τó πρό-
βλημα; Όχι βέβαια, άπλώς τó περιπλέκουμε
περισσότερο. Γιατί στην τρέχουσα δυσκο-
λία μας προσθέτουμε και την παρέμβαση
του διαβόλου. Και με τη δική του έπιρροή
και ένέργεια τί καλό μπορούμε να περιμέ-
νουμε; Όμως μπορούμε σε κάθε στιγμή, και
ιδιαίτερα όταν βρισκόμαστε σε ψυχική άνα-
στάτωση (άπό στενοχώρια, θυμό, άγωνία,
φοβία, άγχος και άλλα πολλά), να επαναλαμ-
βάνουμε άδιάκοπα μέσα μας τις σύντομες

προσευχές πρós τó Χριστό και την Παναγία:
«Κύριε Ίησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, έλέησόν
με τόν άμαρτωλόν» - «Υπεραγία Θεοτόκε,
σώσον ήμάς». Ό άγιος Ίωάννης, συγγραφέ-
ας της Κλίμακος, συμβουλεύει: «Όνό-
ματι Ίησού μάλιστα πολεμίους».

Με τó όνομα του Ίησού να
μαστιγώνεις τούς έχθρούς
σου (=τούς δαίμονες).

Έτσι έφαρμόζουμε έμ-
πράκτως την προτροπή του Εύ-
αγγελίου: «Άδιαλείπτως προσεύχε-
σθε». Άν έχουμε μάλιστα και κομποσχοίνι
(πράγμα που έγινε και πολύ της μόδας τε-
λευταία), μπορούμε να τó χρησιμοποιούμε
ανάλογα. Δέν είναι κάτι μαγικό τó κομπο-
σχοίνι για να μάς ώφελεί και να μάς προστα-
τεύει άπό μόνο του. Άξια έχει μόνο, όταν γί-
νεται μέσο προσευχής. Η χρήση του είναι
άπλούστατη: τó κρατάμε στο χέρι περνώ-
ντας με τά δάχτυλά μας (άντίχειρα και δεί-
κτη) έναν-έναν τούς κόμπους του, λέγον-
τας στον καθένα μιá φορά την προσευχή,
που αναφέραμε, πρós τó Χριστό ή την Πα-
ναγία. Τó χρησιμοποιούμε, γιατί την ώρα
της προσευχής ό διάβολος συγκεντρώνει
πάνω μας όλη τη δύναμη πυρός που διαθέ-
τει, για να δημιουργεί στο νού μας άντιπερι-
σπασμό. Γι' αυτό, όπως λέει και ό άβθας
Άγάθων στο Γεροντικό, «τó να προσεύχεσαι,
χρειάζεται άγώνα μέχρι την τελευταία σου
πνοή».

Στην περιστολή των περισπασμών του
νού έν ώρα προσευχής βοηθάει σημαντικά
και τó κομποσχοίνι. Και πρέπει να τó αξιο-
ποιούμε δεόντως, άντι να τó έχουμε περα-
σμένο άπλώς για στολίδι στο χέρι μας.

Τó κομποσχοίνι λοιπόν για την προσευ-
χή! Και ή προσευχή για τη λύση των δυσκο-
λιών, μικρών και μεγάλων. Μακριά άπό την
εύκολη «λύση» της βλαστήμιας.

Πρωτ. Δ. Μ.

← Είναι μικρό πράγμα. Την πίστη να μίν χάσω-
με. Αυτή είναι τó μεγάλο!

– Τί λές μάνα! Άν δέν κρατούμε τά μικρά,
πώς θά κρατήσουμε τά μεγάλα;

Μπορείς να μίν θαυμάσεις την σοφία του
μικρού Ίωάννη;

Μπορείς να μίν λυπηθής, για εκείνους

που έχουν τετραπλάσια τά χρόνια του, αλλά
ούτε τó μισό μυαλό του;

Μετά άπό λίγο ό άγας θανάτωσε τόν Ίω-
άννη (21 Όκτωβρίου 1773). Και έτσι έγινε νε-
ομάρτυς της Έκκλησίας του Χριστού. Μεγά-
λος ένώπιον Θεού και ανθρώπων.

Άρχιμ. Ν. Κ.

Πρωτοπρεσβ. Αδαμαντίου Αύγουστιδου

ΓΙΑΓΙΑ, ΝΑ ΜΕ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙΣ

Γίς έφηβικές μου αναμνήσεις συνυπάρχουν τά πάρτι, ή ρόκ μουσική και ή γιαγιά μου. Για εκείνην, ή ρόκ μουσική δέν ήταν παρά ένας κακότεχνος θόρυβος. Πάντως σεβόταν περισσότερο τήν νεανική μας σύγχυση, από όσο έμεις τήν νηφάλια σοφία της. Ήξερε ποϋ πηγαίναμε, αλλά ποτέ δέν έμπαινε στόν πειρασμό νά αντιπαρατεθί προς ό,τι θεωρούσε φυσικό για τήν ήλικία μας. Σηκωνόταν, μάς φιλούσε, ευχόταν νά περάσουμε καλά, κι ύστερα προσέθετε νά έχουμε τόν Χριστό στόν καρδιά μας εκεί που θά είμαστε, και άς κάνουμε ό,τι θέλουμε. Μετά μάς σταύρωνε, ευχόταν νά είναι ή Παναγιά μαζί μας, και συμπλήρωνε διστακτικά, σάν νά μίν ήταν σίγουρη άν έπρεπε ή όχι νά τό ξεστομίσει, νά μίν αργήσουμε, γιατί **θά προσευχόταν για μάς όσο λείπαμε και δέν άντεχε νά ξενοχτάει...**

Τελειόφοιτος τής Ίατρικής, άφελώς πεπεισμένος για τήν παντοδυναμία τής επιστήμης, βρέθηκα στόν Μονή Τιμίου Προδρόμου στό Ήσσεξ. Ήμεινα μόνο λίγες μέρες στό μοναστήρι αλλά ή ανακάλυψη ύπληξε συγκλονιστική. Οί μοναχοί ζούσαν μέ τόν τρόπο τής γιαγιάς μου. Αναγνωριστικά σημάδια: τό κομποσχοίνι, τό άνεπιτήδευτο χαμόγελο και ή άνευ όρων άποδοχή του άλλου.

Έπιστρέφοντας στόν Έλλάδα πήγα νά δώ τήν γιαγιά. Μισοαστεία-μισοσοβαρά τής είπα κάποια στιγμή: «*Τόσα κομποσχοίνια έχεις, δέν θά μου δώσεις κι έμένα ένα;*» Σοβάρεψε άπότομα. Σχεδόν βούρκωσε. Πήγε και μου έφερε ένα κομποσχοίνι μεταξωτό και είπε: «*Πάρτο. Είναι τό δικό σου. Στο φυλάω τρία χρόνια και περιμένα πότε θά μου τό ζητήσεις*». Η γιαγιά μου περίμενε νά γυρίσω από τά πάρτι, από τήν Άγγλία, από τόν λανθασ-

μένο δρόμο. Έγώ, και όσοι άλλοι συμπεριλαμβάνονταν στόν προσευχή της...

Λίγους μήνες, πριν τήν αναχώρηση από τά επίγεια, μέ είχε πάρει ιδιαίτερωσ και μέ αϊφνιδίασε πάλι. Σέ ένα χαρτοκιβώτιο είχε μαζέψει μιά σειρά μέ όλα τά λειτουργικά βιβλία. Μέ τήν ίδια άπλότητα, που μου έδωσε τό «δικό μου» κομποσχοίνι, μου άφησε ρητή έντολή: «*Άν κάποιος από σās γίνει ιερέας, θά τά κρατήσει αυτός. Άν όχι, θά βρεις κάποιον φτωχό ναό και θά τά δώσεις εκεί*»...

Στήν κηδεία της πολλοί άγνωστοί έφανίστηκαν και μιλούσαν για αυτήν μέ ευγνωμοσύνη. Όπως εκείνη ή ήλικιωμένη κυρία, που έλεγε ότι ή γιαγιά συνέχισε νά τήν δέχεται στό σπίτι της, όταν όλοι τήν απέφευγαν. Και αυτό, γιατί άπόκτησε ένα έξώγαμο παιδί λίγο μετά τόν πόλεμο και τήν θεωρούσαν πόρνη. Διηγιόταν, ανάμεσα στά κλάματα, πώς τής έχωνε τσάντες μέ τρόφιμα κάτω από τό παλτό, παρακαλώντας τήν νά μίν τό μάθει κανείς...

* * *

Η γιαγιά μου και πολλοί άλλοι εύλογημένοι παππούδες και γιαγιάδες αναπαύονται πιά εν ειρήνη. Η ευθύνη για τό σήμερα και τό αύριο έχει περάσει στά χέρια μας. Καλούμαστε νά καθρεφτίσουμε τόν έαυτό μας στόν παρακαταθήκη που μάς άφησαν και νά προβληματιστούμε σοβαρά για τόν τρόπο, που θά διαχειριστούμε τήν πνευματική μας κληρονομιά.

Από τό βιβλίο ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΗ
ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ί. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Μελέτιος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσιδης*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 1984

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ, 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011 * Άρ. Φύλλου 339* Έτος ΛΑ'

Διανέμεται δωρεάν * Εισφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Άσπροβάλτα Θεσ/νίκης

